

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Ds 2023:15)

(S2023/02226)

Försäkringskassan begränsar yttrandet till de delar som berör vår verksamhet.

1.9 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Försäkringskassan noterar att utredningen har föreslagit att införa en bestämmelse om sekretess i 40 kap. 7 d § offentlighets- och sekretesslagen. Det finns dock redan en bestämmelse om sekretess hos Utbetalningsmyndigheten som träder i kraft den 1 januari 2024 och som ockuperar samma lagrum. Den av utredningen föreslagna bestämmelsen om sekretess bör därför flyttas till 7 e § i samma kapitel.

7.5.2 Ytterligare myndigheter ska omfattas av anmälningsskyldigheten

Försäkringskassan motsätter sig förslaget att myndigheten ska ha en lagstadgad anmälningsskyldighet. Samtidigt ställer sig Försäkringskassan bakom motivet att stärka skyddet för barn och att förebygga brott. Vad gäller Försäkringskassans inställning till förslaget, hänvisar Försäkringskassan till de skäl som myndigheten fört fram till utredningen (se s. 154). Därutöver bör noteras att Försäkringskassan har förhållandevis få direkta kontakter med barn och att myndigheten anmäler oro i de fall då det är befogat. Det finns därför inte något behov att i lag införa en anmälningsskyldighet för Försäkringskassan.

14.7.2 Ekonomiska konsekvenser för myndigheterna

Utredningens bedömning är att de kostnader som kan uppkomma med anledning av förslagen kan hanteras inom respektive myndighets befintliga budgetram.

Tilldelning av nya uppdrag, likt en lagstadgad anmälningsskyldighet, medför stora arbetsinsatser. Den nuvarande ordningen som gäller för Försäkringskassan när det gäller möjligheten att anmäla om oro för barn är något helt annat än att införa ett system som bygger på ett straffrättsligt ansvar. Detta gäller både för myndigheten som helhet och för den enskilde medarbetaren.

Om utredningens förslag om lagstadgad anmälningsskyldighet genomförs kommer Försäkringskassan att behöva utarbeta system för uppföljning och styrning i förhållande till det nya uppdraget. Därutöver skulle Försäkringskassan behöva utarbeta styrande dokument om anmälningsskyldigheten som sådan. Försäkringskassan behöver därtill informera om anmälningsskyldigheten i myndighetsgemensamma utbildningar och i stödjande dokument för flera förmåner. Vidare behöver Försäkringskassan utarbeta riktlinjer för hur den skriftliga återkopplingen från socialtjänsten ska hanteras.

Försäkringskassan anser inte att det är tillräckligt att enbart i en skrift informera om anmälningsskyldigheten, såsom utredningen bedömer. Det är därmed inte heller rimligt att anta att ett sådant uppdrag kan fullgöras genom att avsätta en veckas arbetstid för en jurist. Ett införande av den föreslagna ändringen kommer att medföra högre kostnader än vad utredningen förutspår. Med hänsyn till Försäkringskassans ekonomiska situation finns inte något utrymme att klara av de nya uppgifter som följer med en lagstadgad anmälningsskyldighet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Nils Öberg i närvaro av rättschef Marie Axelsson och rättslig expert Marcus Lundén, den senare som föredragande.

Nils Öberg

Marcus Lundén